

Test jeres klasse: Er du en god kammerat?

Testen kan bruges som oplæg til dialog mellem lærere og elever om svære situationer i skolen, og hvordan man som elev kan handle, for at gøre klassen og skolen til et rart sted at være. Enhver klasse og skole er unik. Alligevel findes situationer, som de fleste elever kan genkende fra deres hverdag. I testen er en række forskellige situationer beskrevet, som eleverne skal tage stilling til. Alle elever har et medansvar og kan gøre en forskel.

Vejledning:

Dokument A: Test - til eleverne

Dokument B: Test - til læreren (med svarkommentarer)

Læreren deler testen ud til alle elever (dokument A). Herefter læser læreren testen (dokument A) højt i klassen. Testen rummer i alt syv forskellige situationer med fire svarmuligheder til hver enkelt situation. Læreren læser en situation med de dertilhørende svarmuligheder højt ad gangen. I hver enkelt situation skal eleverne vurdere, hvad de ville gøre. Et alternativ til højtlesning er, at eleverne arbejder med testen i grupper.

Efter højtlesningen/gruppearbejdet samler læreren op in plenum. Eleverne fortæller om deres svar, og forklarer hvorfor de valgte netop det svar, de gjorde. Når elevernes forskellige synspunkter og holdninger til den enkelte situation er fremsat i klassen, går læreren videre til næste situation. På testen til læreren (dokument B) står kommentarer til svarmulighederne. Eleverne skal ikke have kommentarerne læst højt eller med ud i grupperne. I hvert fald ikke i første omgang. Hvis læreren vurderer, det er relevant, kan kommentarerne læses højt efter snakken om hver enkelt situation. Kommentarerne er ment som en støtte og inspiration til, hvordan læreren kan styre diskussionen i klassen.

Hvis læreren synes, kan eleverne fremsætte egne og måske bedre svarmuligheder, end dem, der gives i testen. Hvis det sker, er det vigtigt, at eleverne forklarer, hvorfor de ville handle anderledes.

Målgruppe: fra 4.-10. klasse.

God fornøjelse!

Prøv testen online på www.sammenmodmobning.dk

Kampagnen er iværksat af Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen i samarbejde med BUPL, Børnerådet, Børns Vilkår, Danmarks Lærerforening, DR, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Danske Skoleelever, KL, Mary Fonden, Red Barnet, Red Barnet Ungdom, Skolelederne og Skole og Samfund.

sammenmodmobning.dk

PÅ VEJ TIL SKOLE:

Det regner, og du trækker cyklen hen mod den sidste plads i cykelskuret. Tre piger råber: "Adr! - det er klamt at parkere ved siden af Søren". Hvad gør du? (1/7)

- Det er noget ævl. Jeg ignorerer råbene og parkerer cyklen i stativet.
- Jeg vil ikke blandes ind i noget. Jeg trækker min cykel forbi den ledige plads og stiller den i regnen.
- Det er da meget sjovt. Jeg flytter Sørens cykel ud i regnen og stiller min i skuret.
- Jeg kaster mine cykellygter efter pigerne og råber tilbage at der findes idioter alle steder. Jeg parkerer naturligvis i stativet.

I KLASSEN:

Da det ringer ind, er der kaos. Lene har kradset en pige, der sidder og græder. Lene bliver let hidsig, og der er tit ballade med hende. Ingen gider efterhånden at være sammen med Lene, fordi hun er så hidsig. Hvad gør du? (2/7)

- Jeg undgår Lene. Jeg gider ikke at bruge tid på hende.
- Jeg siger til læreren, at der er problemer, og at vi ikke kan løse dem selv.
- Jeg bliver enig med nogle af de andre om, at det er Lene, der er noget i vejen med.
- Jeg taler med pigen, der græder. Det er hende, der har brug for støtte. Lene er led og må sige undskyld.

FØDSELSDAG:

Du har fødselsdag i næste uge, og i din taske ligger en stak invitationer. Hvem har du inviteret? (3/7)

- Jeg inviterer alle i klassen. Det bliver vildt, men det er mine forældres problem.
- Det er min fødselsdag, så jeg bestemmer. Jeg inviterer både piger og drenge, men ikke alle fra klassen.
- Jeg inviterer enten alle pigerne eller alle drengene.
- Jeg inviterer ikke nogen fra klasse. Jeg vil hellere være sammen med nogle andre venner.

FRIKVARTERET:

I det lange frikvarter kaster to drenge fra klassen mad efter Søren og råber: "Er Fedesen sulten?". Det er kun dig, der ser det. Hvad gør du? (4/7)

- Søren er nok selv ude om det. Jeg gør ikke noget.
- Det er strengt. Jeg henter gårdvagten, hvis hun ellers for en gangs skyld er til at finde. Ellers går jeg selv hen og siger, de skal stoppe.
- Jeg lader som om, jeg ikke ser noget. Jeg vil gerne hjælpe, men jeg er bange for, at det bliver mig næste gang, hvis jeg blander mig.
- Madkamp er sjovt. Jeg kaster også en med makrel i tomat efter Søren.

KLASSEKAMMERATEN:

Efter frikvarteret spørger læreren, hvorfor Søren har remoulade i håret. Søren fortæller om de to madkastere, men de siger, at det har de aldrig gjort. Læreren spørger Søren, om han lyver. Søren bliver stille. Hvad gør du? (5/7)

- Jeg siger ikke noget. Det har ikke noget med mig at gøre.
- Det er for groft. Jeg rækker hånden op og fortæller, hvad der skete.
- Efter timen siger jeg til Søren, at jeg så dem kaste mad.
- Efter timen snakker jeg med en ven. Vi er ved at være trætte af Søren og alle hans problemer.

I TIMEN:

Sidste time er matematik. Det er du god til. Du får fat i en seddel, som de andre sender rundt: "Hvem gider ikke med til regne-nørdens fødselsdag?". Der er fem underskrifter. Hvad gør du? (6/7)

- Jeg bliver vred og ked af det og krøller sedlen sammen og kaster den i hovedet på hende, jeg fik den af.
- Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg bliver stille. Efter timen skynder jeg mig ud.
- Jeg giver sedlen til læreren. Jeg vil ikke gøres til grin på den måde.
- Krig! Jeg ændrer på sedlen, så der står: "Skriv under, hvis du lugter af sved". Så sender jeg sedlen videre.

BILLEDBESKEDEN:

Da du kommer hjem får du en mms. Billedet viser Katrine på skolens toilet. Der står: "Send videre". Hvad gør du? (7/7)

- Det er sjovt. Jeg sender beskeden til flere fra klassen.
- Det er synd for Katrine. Jeg sletter beskeden uden at sende den videre.
- Jeg er i tvivl: Slette eller sende videre? Jeg lader beskeden ligge i indbakken, og gør indtil videre ingenting.
- Jeg svarer, at det er mega bitchet at sende det billede. Og at der er krig og hævn nu. Jeg sender ikke beskeden videre.

PÅ VEJ TIL SKOLE:

Det regner, og du trækker cyklen hen mod den sidste plads i cykelskuret. Tre piger råber: "Adr! - det er klamt at parkere ved siden af Søren". Hvad gør du? (1/7)

- **Det er noget ævl. Jeg ignorerer råbene og parkerer cyklen i stativet.**
Godt gået. Du lader ikke pigernes hån af Søren smitte af på dig. Fortsæt det gode arbejde!
- **Jeg vil ikke blandes ind i noget. Jeg trækker min cykel forbi den ledige plads og stiller den i regnen.**
Hov! Hvorfor ombestemte du dig? Der er jo plads i skuret. Ved at trække cyklen uden for skuret lader du de andres hån mod Søren smitte af på dig. På den måde er du selv med til at lukke Søren ude. Du kunne i stedet stille cyklen i skuret og sige til pigerne, at de er langt ude. Støtte fra en kammerat er et af de bedste midler til at stoppe mobning.
- **Det er da meget sjovt. Jeg flytter Søren's cykel ud i regnen og stiller min i skuret.**
Hov, stop! Hvad har du gang i? Stil Søren's cykel tilbage i skuret. Det er ikke ok at jorde andre på den måde. Det er bedre at sige til dem, der råber, at de er langt ude. Støtte fra en kammerat er et af de bedste midler til at stoppe mobning.
- **Jeg kaster mine cykellygter efter pigerne og råber tilbage at der findes idioter alle steder. Jeg parkerer naturligvis i stativet.**
Fint at du parkerer i stativet. Det viser, at du ikke støtter pigerne i at chikanere Søren.
Ikke fint at kaste cykellygterne. Ved at kaste lygterne, lægger du op til mere ballade.

I KLASSEN:

Da det ringer ind, er der kaos. Lene har kradset en pige, der sidder og græder. Lene bliver let hidsig, og der er tit ballade med hende. Ingen gider efterhånden at være sammen med Lene, fordi hun er så hidsig. Hvad gør du? (2/7)

- **Jeg undgår Lene. Jeg gider ikke at bruge tid på hende.**
Det er svært at være lige gode venner med alle klassen. Men at undgå og overse enkelte i klassen gør ondt på den, det går ud over. Tænk i stedet over, hvad du kan lære af dem, der er mest forskellige fra dig selv.
Du kan også foreslå din lærer, at klassen bliver bedre til at løse problemer, så I ikke bliver så trætte af hinanden.
- **Jeg siger til læreren, at der er problemer, og at vi ikke kan løse dem selv.**
Godt gået. Det er godt at tale med en voksen, når der er problemer i klassen. Og det er ikke det samme som at sladre.
At snakke med en voksen viser, at du gider dine klassekammerater og gerne vil have, at I løser problemerne i klassen.
- **Jeg bliver enig med nogle af de andre om, at det er Lene, der er noget i vejen med.**
Du tænker måske, at det ikke er dit problem, hvis en fra klassen flipper ud over noget, som du ikke engang har set. Men det er det, for både hun og du er stadig en del af klassen. Dårlig stemning påvirker også dig.
Tal med dine venner om, hvordan I er forskellige, og hvad du kan lære af dem fra klassen, der er mest forskellige fra dig selv.
- **Jeg taler med pigen, der græder. Det er hende, der har brug for støtte. Lene er led og må sige undskyld.**
Det er godt, at du trøster pigen. Det viser, at du gerne vil have, at dine klassekammerater har det godt. Men Lene er sikkert også ked af det, og hvem tænker på det?
Prøv at spørge Lene på en ordentlig måde, hvad der skete. Det er også vigtigt at kontakte en voksen, når tingene er ude af kontrol.

FØDSELSDAG:

Du har fødselsdag i næste uge, og i din taske ligger en stak invitationer. Hvem har du inviteret? (3/7)

- ***Jeg inviterer alle i klassen. Det bliver vildt, men det er mine forældres problem.***
God ide. At invitere alle i klassen viser, at du gerne vil være sammen med dine klassekammerater. Fødselsdage giver fælles oplevelser og kan være med til at styrke sammenholdet i klassen.
- ***Det er min fødselsdag, så jeg bestemmer. Jeg inviterer både piger og drenge, men ikke alle fra klassen.***
Hvorfor har du ikke lyst til at se alle fra klassen? Måske har du en god grund, men tænk, hvis det var dig, der stod tilbage uden invitation. Det gør ondt på de fleste at blive overset.
Husk, at fødselsdage er en mulighed for bedre at lære dem at kende, som du ikke har så meget at gøre med.
Har du tænkt over, hvad du kan lære af dem fra klassen, der er mest forskellige fra dig selv?
- ***Jeg inviterer enten alle pigerne eller alle drengene.***
Det er en fin løsning. De fleste elever og voksne synes, det er en rimelig måde at dele klassen på, hvis man ikke vil invitere alle.
- ***Jeg inviterer ikke nogen fra klasse. Jeg vil hellere være sammen med nogle andre venner.***
For nogen er det mest naturligt at fejre fødselsdag med andre, end dem fra klassen. Måske er du af en dem, der har dine gode venner andre steder – fra sport eller noget andet, du går til. Men hvis du tit vælger dine klassekammerater fra, er det en god idé at spørge dig selv, hvordan du har det med det.
Hvis du har det godt med det, er det fint. Hvis du godt kunne tænke dig, at det var anderledes, så tal med en voksen om det. Hvad er det, du er træt af? Hvordan kan den voksne hjælpe dig med at ændre situationen?

FRIKVARTERET:

I det lange frikvarter kaster to drenge fra klassen mad efter Søren og råber: "Er Fedesen sulten?". Det er kun dig, der ser det. Hvad gør du? (4/7)

- **Søren er nok selv ude om det. Jeg gør ikke noget.**
Det er vigtigt, at du gør noget, hvis du ser noget ubehageligt ske. Også når du har mistanke om mobning. Du kan sige til en lærer eller gårdvagten, at der er problemer. Du kan også snakke med Søren bagefter. Spørg ham, hvad der skete. Hvis Søren er ked af det, kan du hjælpe ham med at få sagt det til en voksen.
- **Det er strengt. Jeg henter gårdvagten, hvis hun ellers for en gangs skyld er til at finde. Ellers går jeg selv hen og siger, de skal stoppe.**
Bravo. Du griber ind og det er godt. Hvad enten du henter gårdvagten eller selv går hen og siger, at de skal stoppe, har du vist, at du er en god kammerat. Du lukker ikke øjnene, når du ser problemer. Støtte fra en klassekammerat er et af de bedste midler til at stoppe mobning.
- **Jeg lader som om, jeg ikke ser noget. Jeg vil gerne hjælpe, men jeg er bange for, at det bliver mig næste gang, hvis jeg blander mig.**
Mange elever vil gerne hjælpe, men de gør det ikke, fordi de frygter selv at blive angrebet. Husk, at der findes mange måder at hjælpe på. Også en måde, der passer til dig. Hvis du ser noget ubehageligt ske, kan du sige det til en voksen senere. Det er aldrig for sent at gøre noget for at hjælpe en klassekammerat. Du kan også sige til Søren bagefter, at du så, hvad der skete, og synes det var forkert, men at du ikke turde gøre noget. På den måde viser du Søren, at det ikke er ok, hvad de andre gjorde. Støtte fra en klassekammerat er et af de bedste midler til at stoppe mobning.
- **Madkamp er sjovt. Jeg kaster også en med makrel i tomat efter Søren.**
Hallo, det er for groft! Det kan da godt være, du synes, at madkamp er super skægt, men tror du Søren synes, det er sjovt? Det er ikke ok at jorde andre på den måde. Har du lyst til madkamp, så vær sikker på, at alle der er med, synes det er sjovt – også dem, der skal gøre rent!

KLASSEKAMMERATEN:

Efter frikvarteret spørger læreren, hvorfor Søren har remoulade i håret. Søren fortæller om de to madkastere, men de siger, at det har de aldrig gjort. Læreren spørger Søren, om han lyver. Søren bliver stille. Hvad gør du? (5/7)

- **Jeg siger ikke noget. Det har ikke noget med mig at gøre.**
Måske har det ikke noget med dig at gøre. Men de problemer, der er i klassen påvirker også dig. Du kan gøre noget, for at gøre klassen til et rart sted at være. Du kan være ærlig og sige fortælle i klassen, hvad du har set.
På den måde gør du det lettere for læreren at løse problemet, når han eller hun kender sandheden. På den måde støtter du også Søren, når han har mest brug for det.
- **Det er for groft. Jeg rækker hånden op og fortæller, hvad der skete.**
Godt gået. Du viser mod og sans for retfærdighed ved at blande dig. Støtte fra en klassekammerat er et af de bedste midler til at standse mobning
- **Efter timen siger jeg til Søren, at jeg så dem kaste mad.**
Godt gået. Støtte fra en klassekammerat er et af de bedste midler til at stoppe mobning. Du kan også sige til læreren efter timen, at du så, hvad, der skete. At sige det til læreren, er ikke det samme som at sladre. Det viser, at du gerne vil hjælpe en klassekammerat og være med til at løse klassens problemer.
Overvej, om du næste gang har mod til at sige det højt i klassen, så resten af klassen også hører hvad der skete.
- **Efter timen snakker jeg med en ven. Vi er ved at være trætte af Søren og alle hans problemer.**
Det er fint at snakke med en ven om de ting, der sker i klassen. Men det er vigtigt, at de ting I snakker om, kommer klassen til gode – så I bliver bedre til at løse konflikter og hjælpe hinanden.
Det kan for eksempel ske ved, at I snakker med en lærer om de ting I er trætte af. Fortæl om problemerne og sig, at I gerne vil lære noget om, hvordan I bliver bedre til at løse konflikter.

I TIMEN:

Sidste time er matematik. Det er du god til. Du får fat i en seddel, som de andre sender rundt: "Hvem gider ikke med til regne-nørdens fødselsdag?". Der er fem underskrifter. Hvad gør du? (6/7)

- ***Jeg bliver vred og ked af det og krøller sedlen sammen og kaster den i hovedet på hende, jeg fik den af.***
Mobning er ikke en naturlig del af livet, som man skal lære at leve med. Mobning kan ramme alle. Også når du mindst venter det. Derfor er det godt, at du siger fra og ikke vil finde dig i chikane. Men ved at kaste sedlen tilbage lægger du op til mere ballade. Du kunne i stedet også sige stop ved at give sedlen til læreren og få den voksne til at hjælpe med at løse problemet.
- ***Jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre. Jeg bliver stille. Efter timen skynder jeg mig ud.***
Mobning kan ramme alle. Også når du mindst venter det. Sig stop, hvis du oplever mobning. Mobning er ikke en naturlig del af livet, som man skal lære at leve med. Du kan sige stop ved at give sedlen til din lærer. Det er vigtigt, at få sagt det til en voksen, hvis mobning rammer dig.
- ***Jeg giver sedlen til læreren. Jeg vil ikke gøres til grin på den måde.***
Godt klaret. Du vil ikke finde dig i at blive chikaneret på den måde, og det er super godt at sige det til en voksen. Mobning kan ramme alle. Det er vigtigt, at få sagt klart stop - også hvis du oplever, at mobning rammer en af dine kammerater.
- ***Krig! Jeg ændrer på sedlen, så der står: "Skriv under, hvis du lugter af sved". Så sender jeg sedlen videre.***
Mobning kan ramme alle, og det er vigtigt at sige stop, hvis det rammer dig. Ved at ændre på sedlen, og sende den videre, viser du, at du ikke gider finde dig i at blive chikaneret. Det er godt, du forsvarer sig selv. Ved at sende sedlen videre risikerer du dog også at lægge op til mere ballade. Overvej, om det i stedet var bedre at sige til din lærer, at en led seddel er i omløb og at du bliver chikaneret.

BILLEDBESKEDEN:

Da du kommer hjem får du en mms. Billedet viser Katrine på skolens toilet. Der står: "Send videre". Hvad gør du? (7/7)

- **Det er sjovt. Jeg sender beskeden til flere fra klassen.**
Uhh, det er farligt. Sender du billedet videre, fordi du synes, det er skægt, kan du overveje, om du også tror Katrine synes, det er skægt. Det gør hun sikkert ikke, og det ved du. Ved at sende billedet videre er du med til at håne Katrine.
Du kunne i stedet bryde kæden af chikane ved at slette beskeden, vise dig som en god kammerat og skrive til afsenderen, at du ikke synes denne slags beskeder er smarte.
Du kan også sige til din lærer, at der er lede beskeder i omløb og at klassen må tale om, hvad man kan tillade sig på sms.
- **Det er synd for Katrine. Jeg sletter beskeden uden at sende den videre.**
Du er på rette vej. Du har brudt kæden af chikane mod en klassekammerat, og det er godt. Du kan også skrive tilbage til afsenderen, at du ikke synes, det er sjovt at sende beskeder som denne rundt.
På den måde viser du helt tydeligt, at der er grænser for, hvad du vil være med til at udsætte andre for.
- **Jeg er i tvivl: Slette eller sende videre? Jeg lader beskeden ligge i indbakken, og gør indtil videre ingenting.**
Er du i tvivl om, hvad du skal gøre, er det en god ide at spørge en voksen. Du kan også spørge dig selv, om du tror, Katrine synes det er sjovt, at billedet bliver sendt rundt bag hendes ryg.
Hvis du ved, at andre bliver gjort til grin, uden de selv synes det er sjovt, så er grænsen nået. Derfor skal du ikke sende billedet videre, fordi du på den måde er med til at ydmyge Katrine endnu mere.
I stedet kan du foreslå jeres lærer, at klassen snakker om god og dårlig sms og chatstil og hvor grænserne går. Du kan også skrive tilbage til afsenderen, at du synes billeder som disse er en dårlig ide og at du ikke sender videre.
- **Jeg svarer, at det er mega bitchet at sende det billede. Og at der er krig og hævn nu. Jeg sender ikke beskeden videre.**
Du er på sporet, men pas på du ikke hopper af det. Ros dig selv for ikke at sende beskeden videre. Du bryder kæden af chikane mod Katrine og det er godt. Men du truer samtidig med hævn og det er ikke smart, for så lægger du op til mere ballade.
I kan sige til din lærer, at der er lede sms'er i omløb, og at klassen gerne vil lære noget om, hvad der er god sms og chat stil.